

Globalizace v kulturní spotřebě, rizika a šance kulturní spolupráce

3AM494 Multikulturní Evropa, kulturní diplomacie

Ing. Daniel Šubrt

Katedra arts managementu, FPH VŠE v Praze

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Globalizace v kulturní spotřebě, rizika a šance kulturní spolupráce

- globalizace _ spontánní neřízený proces
 - vzájemná integrace společností na vyšší úroveň
 - zintenzivnění celosvětových vztahů
- změna mocenského paradigmatu
- mobilita jako médium negativních externalit prostorového ukotvení
- první globalizační změna _ 1870/1914
 - ekonomický růst / mobilita kapitálu / otevřenost ekonomik
 - metropole / kolonie
 - koncentrace odvětví

Globalizace v kulturní spotřebě, rizika a šance kulturní spolupráce

- druhá globalizační vlna _ 1950/1970
 - rozvoj nadnárodních společností
 - přímé zahraniční investice
 - snižování logistických nákladů
- třetí globalizační vlna _ 1980 / současnost
 - následek rozpadu centrálně plánovaných ekonomik
 - deregulace finančních / dopravních / komunikačních odvětví
 - technologie
 - změna paradigmatu zajišťování produkce společnostmi
- pozitiva _ růst objemu globálně obchodovaného zboží / ekonomický růst / rychlost / dostupnost / otevření se světa / přístupnost informací / nové spoje / humanitární pomoc / šíření technologií / boj proti terorismu / etc. etc.

Globalizace v kulturní spotřebě, rizika a šance kulturní spolupráce

- negativa _ nekontrolovaný transfer financí / nerovnost / světová ekonomika / migrace / potírání národní identity / odlišnost kultur / obava z přílivu cizinců / možnosti sledování / etc. etc.
- variantní klasifikace _ G.Thorborn
 - 1. vlna _ šíření náboženství _ transkontinentální
 - 2. vlna _ objevení Ameriky _ evropská expanse
 - 3. vlna _ evropské války
 - 4. vlna _ vrchol evropského imperialismu / průmyslová revoluce
 - 5. vlna _ 2WW _ požadavek na společné řešení mezinárodní situace
 - 6. vlna _ současnost _ zvýšená migrace / pohyb kapitálu

Globalizace v kulturní spotřebě, rizika a šance kulturní spolupráce

- aktéři globalizace
 - nadnárodní společnosti
 - výrobní / obchodní / služby
 - nezávislost na zemích / státech
 - mezinárodní konkurence
 - vyspělé průmyslové státy
 - vazby na nadnárodní společnosti _ sídla
 - přítomnost společností jako generátor moci / vlivu
 - USA / Japonsko / EU
 - mezinárodní organizace
 - organizace spojené se státy / společnostmi
 - IMF _ analyzuje národní ekonomiky _ určuje půjčky
 - WB _ na základě IMF půjčuje
 - WTO _ určuje podmínky světového obchodu

Globalizace v kulturní spotřebě, rizika a šance kulturní spolupráce

- globalizace v kultuře
 - kultura _ dosud pluralitní
 - rozmanitá / vytvářející struktury
 - horizontální hledisko _ odlišnosti / vztahy celků stejného řádu
 - vertikální hledisko _ vazby mezi odlišnými skupinami
- problém střetů kultur vs optimální rozvoj
- vztahy mezi kulturami
 - odlišnosti již v rámci přírodních kultur
 - neolit _ předznamenání velkých civilizací _ vlastní hodnotové systémy
 - západní kultura _ relativně nejmladší kulturní celek

Globalizace v kulturní spotřebě, rizika a šance kulturní spolupráce

- synkretismus _ splývání kulturních prvků v jeden
 - akulturace _ průnik kultur
- tradiční kultura vs. euro-americká kultura
 - oboustranné nevyvážené působení
 - náznaky potlačení diverzity
 - sekularizace
 - difúze prostřednictvím organizací _ OSN / NATO / WHO / FIFA / IIHF / etc. etc.
- globální kultura
 - unifikovaný životní styl _ chování / hodnoty / řeč / gastronomie / etc.
 - franchise restauranty

Globalizace v kulturní spotřebě, rizika a šance kulturní spolupráce

- americká kultura

- dominantní kultura konce 20. století
- mnohonárodnostní
- technologický rozvoj
- návazná na západní evropskou kulturu
 - zpětně ovlivňuje

- americké hodnoty

- individualismus / rovnost / tolerance / dobrovolnost / liberalismus / pluralismus / konformita
 - individualismus _ základní hodnota
 - rovnost _ deklarace nezávislosti _ rovnost šancí / práv
- úspěch / materialismus / nezáměr o minulost / pokrok / dynamismus

Globalizace v kulturní spotřebě, rizika a šance kulturní spolupráce

- perspektivy globalizace

- pravidelné vyhodnocování _ OSN / EC / NATO / etc.
- 1. trend _ zvýšení role nových globálních velmocí _ Indie / Čína / Brazílie / etc.
- 2. trend _ růst globální ekonomiky _ orientace na východ
- 3. trend _ veřejná správa _ nutnost nadnárodnosti

- faktory vývoje

- rozdílný ekonomický / populační vývoj
- nerovnováha v přerozdělování zdrojů
- etnické / náboženské / kulturní střety
- technologický vývoj / zbraně
- proměna bezpečnostních struktur
- kriminalita / mezinárodní bezpečnost
- zločinci / odpadlíci / psanci
- expanze západu
- přírodní katastrofy / ekologie

Globalizace v kulturní spotřebě, rizika a šance kulturní spolupráce

- literatura / zdroje:

LEHMANNOVÁ, Z. (2011). Paradigma kultur. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk.

JENÍČEK, V., & FOLTÝN, J. (2003). Globální problémy a světová ekonomika. CH Beck.

LEHMANNOVÁ, Z. (2001). Integrace Evropy z hlediska kultury. Czech Journal of International Relations, 36(3), 24-40.

DLOUHÁ, J., DLOUHÝ, J., & MEZŘICKÝ, V. (2006). Globalizace a globální problémy. Praha: CŽP UK.

THERBORN, G. (2000). Globalizations: dimensions, historical waves, regional effects, normative governance. International sociology, 15(2), 151-179.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

